

تمام تلاش ها برای جلوگیری از طلاق

طرح «مطلع مهر»، از طرح‌های آموزشی زوج‌های زیر 5 سال است، زوج‌هایی که در سال‌هایی قرار دارند که بیشترین آمار طلاق در این سال‌ها رخ می‌دهد.

سلامت نیوز: طرح «مطلع مهر»؛ از طرح‌های آموزشی زوج‌های زیر 5 سال است، زوج‌هایی که در سال‌هایی قرار دارند که بیشترین آمار طلاق در این سال‌ها رخ می‌دهد. کارشناسان خانواده با اعلام اینکه بیش از 50 درصد از طلاق‌ها در 5 سال اول زندگی رخ می‌دهد، بسته‌ی آموزشی برای این دسته از زوجین در نظر گرفتند تا درصد کاهش آمار روبه رشد طلاق برآیند.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از اعتماد؛ زهرا سجادی معاون امور خانواده مرکز امور زنان و خانواده نهاد ریاست‌جمهوری با بیان جزئیات طرح مطلع مهر و اجرای آن برای زوجین سراسر کشور گفت: «#171؛ در 40 سال اخیر طلاق به شدت افزایش یافته و در ایران نیز تحت تاثیر دسته‌ی از عوامل آمار طلاق فزونی پیدا کرده است. به گونه‌ی که بیش از 50 درصد از طلاق‌ها در پنج سال اول زندگی صورت می‌گیرد. بنابراین باید آموزش‌های چهره به چهره‌ی به زوجین در پنج سال اول زندگی دهیم تا آمار طلاق کاهش یابد. تعداد زیادی از کلاس‌هایی که روانشناسان برگزار می‌کنند غیرتخصصی است و زوجین را به غلط آموزش داده و راهنمایی می‌کنند که به کاربستن این راهنمایی‌ها منجر به طلاق می‌شود. بنابراین لازم بود پایگاهی به وجود می‌آید که این مشاوره‌ها را منسجم و هماهنگ کند. در طرح مطلع مهر برای شاغلین، برخی از زوجین هر دو شاغل هستند و در برخی از آنها فقط یک همسر شاغل است ولی تلاش می‌کنیم هم برای زن و هم برای مرد دوره‌های آموزشی را برگزار کنیم. در سال 91 تیم اساتید به دستگاه‌های مختلف اعزام می‌شوند و در این سال حدود 200 هزار نفر در قالب طرح مطلع مهر آموزش می‌بینند. از سوی دیگر این برنامه به گونه‌ی پیش می‌رود که دولت بعدی نیز موظف به اجرای آن است. این طرح به صورت آزمایشی در سال 90 در هشت استان کشور اجرا شد و بر اساس بازخوردهای دریافت‌شده نقاط قوت و ضعف این طرح را تعیین و بررسی کردیم.»

بنا بر گفته معاون امور زنان و خانواده مرکز امور زنان ریاست‌جمهوری، با هماهنگی معاونت راهبردی ریاست‌جمهوری قرار شده به 124 هزار کارمند دولت آموزش ضمن خدمت با موضوع ازدواج ارائه شود. زهرا سجادی که مسوول اجرای طرح مطلع مهر نیز هست، در این خصوص گفت: «#171؛ با معاونت راهبردی ریاست‌جمهوری وارد مذاکره شدیم و درخواست تسهیل آموزش ضمن خدمت کارکنان دولت را به مدت 58 ساعت دادیم. در این طرح 124 هزار نفر از زوجین جمعیت مخاطب ما را تشکیل می‌دهند که بسیاری از هر دوی آنان شاغل هستند. طبیعی است که در این طرح زوجین باید هر دو در کلاس‌ها حضور داشته باشند بنابراین ممکن است این آمار به 200 هزار نفر نیز برسد. هزینه این دوره‌ها برای کارکنان دولت رایگان است و گواهی ضمن خدمت برای شرکت‌کنندگان در این طرح در نظر گرفته شده است.»

وزارت خانواده تشکیل شود

پیشنهاد تشکیل وزارت خانواده از پیشنهادات سرتیم روانشناسی طرح مطلع مهر بود. اهمیت نقش خانواده در حال حاضر از نگاه او تا آنجاست که وزارتخانه‌ی باید ایجاد شود تا آمار رو به رشد طلاق در جامعه فروکش کند. دکتر غلامعلی افروز، سرتیم روانشناسی طرح مطلع مهر با برشمردن موانع ازدواج موفق در ایران گفت: «#171؛ اختلال جنسی نقش موثری در کم‌رنگ شدن روابط زناشویی دارد که البته کم‌توانی، ناتوانی و ناشی‌گری جنسی در مردان بیشتر وجود دارد. در همه دنیا ریشه اصلی همسرگریزی و طلاق، مولفه‌های روانی، رفتاری و جنسی است و کسی به خاطر بیکاری شوهر درخواست طلاق نمی‌دهد. هنگام بیکاری فشار روانی به مرد وارد می‌شود بنابراین پرخاشگری او افزایش می‌یابد و همین امر موجب به وجود آمدن پریشانی روانی و مسائل دیگر می‌شود. بنابراین عوامل اقتصادی زمینه‌ساز طلاق می‌شود.»

این استاد دانشگاه تهران با بررسی آمار به دست آمده از زندگی‌های پایدار در گوشه و کنار جهان گفت: «#171؛ ریشه اصلی همسرگزینی در همه جای جهان مولفه‌های رفتاری، روانی و جنسی دارد. تحقیقات به عمل آمده در کشورهای آلمان و چین نشان داده دختر و پسرهایی که قبل از ازدواج رابطه جنسی برقرار کرده‌اند، در بیشتر مواقع زندگی ناپایداری داشته‌اند. اما اگر یکی از آنها پاک بوده و هیچ رابطه‌ی نداشته به زندگی پایدار امیدوارتر بوده‌اند. با این حال کسانی که ازدواج‌های دائم داشته‌اند جزو افرادی

بوده‌اند که هر دو قبل از ازدواج هیچ رابطه‌ی برقرار نکرده‌اند. اگر ازدواج‌ها پایدار باشد فرزندآوری نیز بیشتر خواهد شد تا زمانی که ازدواج‌ها ناپایدار هستند زوج‌ها کمتر رغبت پیدا می‌کنند فرزند به دنیا بیاورند به همین دلیل با کاهش جمعیت مواجه می‌شویم. هر خانواده باید بتواند با رعایت سه سال فاصله بین فرزندان و با برنامه‌ریزی مناسب فرزندان تیزهوش را به جامعه تحویل دهد؛

وی درباره تعداد دختران و پسران گفت: «171؛ به ازای هر هزار دختر بین 20 تا 30 سال دست‌کم هزار و 20 پسر در کل ایران وجود دارد. با وجود بیشتر بودن تعداد پسران، تعداد پسرای که آمادگی ازدواج دارند، کمتر است. ازدواج زوج‌هایی که در آن برخلاف عرف معمول جامعه و آنچه مردم گمان می‌کنند، سن دختر از پسر بیشتر است از دوام و پایداری بیشتری برخوردار است.»؛ افزون، همچنین در پاسخ به «171؛ اعتماد»؛ درباره آشنایی دختران و پسران در محیط‌های مناسبی چون دانشگاه و افزایش ازدواج‌های دانشجویی با توجه به بحث تفکیک جنسیتی در مراکز آموزشی و دانشگاه‌ها و تاکید مسوولان بر اجرای آن گفت: «171؛ این طرح مخصوص کسانی است که عقد کرده‌اند و زندگی مشترک‌شان را آغاز کرده‌اند اما هنوز به 5 سال نرسیده‌اند. چون 5 درصد طلاق‌ها در 5 سال اول است. در تهران، قم، تبریز، شیراز و مشهد از هر 4 دختر و پسری که ازدواج می‌کنند زندگی یک زوج به طلاق می‌کشد، یک زوج درگیر است، یک زوج بی‌تفاوت است و یک زوج است که از زندگی مشترکش راضی است. یعنی یک چهارم زوج‌های ما از زندگی‌شان راضی‌اند. ما برای پیشگیری از طلاق 3 مرحله داریم. پیشگیری اولیه، ثانویه و ثالثیه. این طرح در واقع پیشگیری ثانویه است. یعنی آموزش‌های زوجین پس از عقد که درگیری دارند و از زندگی مشترک تازه خود راضی نیستند. این زوج‌ها باید آموزش ببینند تا تبدیل به آن یک‌چهارمی نشوند که از هم جدا می‌شوند. ازدواج در واقع دو مرحله است، انتخاب دقیق، عروسی آسان. انتخاب باید دقیق باشد چون این انتخاب مهم‌ترین انتخاب آدم‌ها در زندگی‌شان است.»؛

وی با اشاره به پایین آمدن سن بلوغ گفت: «171؛ باید این آموزش‌ها را به دبستان‌ها برسانیم، چون سن بلوغ با آنچه در 40، 50 سال گذشته بوده تفاوت دارد. الان اندیشه ازدواج در دبستان‌ها فوران می‌کند، بچه‌ها دوست دارند به این مقوله فکر کنند. همه دستگاه‌های فرهنگی باید کار کنند تا در نهایت پسر و دختر ما یک انتخاب درست داشته باشد که انتخاب آرامشگر باشد نه اینکه به چند سال نرسیده عدم شناخت آنها از یکدیگر باعث فروپاشیدن خانواده شود. کتاب «171؛ شکوه همسر داری»؛ هم بر این اساس نوشته شده که فرآیند انتخاب همسر آرامشگر چگونه باید باشد. من هم معتقدم که ازدواج‌های به نسبت بهتر و با دوام‌تر در محیط دانشگاه صورت می‌گیرد. ازدواج‌های دانشجویی بیشتر از ازدواج‌های دیگر که در مکان‌های دیگر رخ داده، ادامه‌دار می‌شود و نسبت به میانگین طلاق، پایداری بیشتری دارد. اما تک‌جنسیتی کردن دانشگاه‌ها مطرح نیست. شورای عالی انقلاب فرهنگی چنین دستورالعملی را در دست ندارد اما بسیاری از دختران دانشجو خودشان از اینکه این تفکیک‌ها صورت گیرد راحت ترند. اگر حتی کلاس‌ها را هم جدا کنند ایرادی ندارد چون این امر در دانشگاه‌های امریکایی و اروپایی هم رخ می‌دهد و یکسری دانشگاه‌ها هستند که تک‌جنسیتی است اما اینکه این دستورالعملی باشد که برای تمام دانشگاه‌ها ابلاغ شود، شدنی نیست. در عین حال باید رویه‌ی ایجاد کنیم که ارتباطات در حریم ارزش‌ها اتفاق بیفتد. ما هم معتقدیم یکی از مکان‌های مقدسی که دختران و پسران می‌توانند باهم آشنا شوند و این آشنایی منجر به ازدواج شود، دانشگاه است.»؛

مجتهدزاده نیز درباره این امر گفت: «171؛ ما طراحی بسته آموزشی برای ارتقای آگاهی نوجوانان درباره تغییر و تحولات جسمانی، روانی و اجتماعی دوران بلوغ برای آماده‌سازی برای ازدواج مناسب با محوریت مدارس سراسر کشور را داریم که این بسته در 50 هزار مدرسه راهنمایی و دبیرستان قرار است توزیع شود. در سال 92 در پنج هزار مدرسه و سال‌های بعد هم در 15 هزار مدرسه اجرا می‌شود که توسط آموزش و پرورش با کمک صداوسیما، مرکز امور زنان و وزارت ارشاد اجرا می‌شود. همچنین تدوین و اجرای بسته آموزشی جذاب در رسانه‌های مورد توجه جوانان برای ارتقای آگاهی و مهارت جوانان در زمینه نحوه و اهمیت ازدواج بهنگام، آگاهانه، پایدار و ساده بر مبنای سبک زندگی ایرانی اسلامی با تاکید بر مهارت‌های ارتباطی بین زوجین، تعادل بین نقش‌های اجتماعی و مسوولیت‌های خانوادگی، توانمندی تعلیم نیازهای اساسی خانواده، در ابعاد اقتصادی، سلامت نشاط فرهنگی و معنوی افزایش آگاهی زوجین درباره عوامل تضعیف‌کننده خانواده و ارتقای مهارت‌های حل مشکلات در دست اجراست. این هدف 5 ساله ما با تهیه 5 کتاب، 10 فیلم و 200 برنامه تبلیغی کوتاه است.»؛

تفاوت زن و مرد مانند ماهی و کبوتر است

سرتیم پزشکی طرح «171؛ مطلع مهر»؛ تفاوت زن و مرد را مانند ماهی و کبوتر خواند. دکتر کاظم فروتن مسائل زناشویی را درهم تنیده دانست و بررسی آن را نیازمند تیم قدرتمندی که مشترکا به نیازهای روانی، بهداشتی و دینی روابط بپردازد، دانست. وی در این خصوص اعلام کرد: «171؛ با توجه به تفاوت‌های زیاد زن و مرد آنان باید به آگاهی‌های کافی درباره یکدیگر برای برخورداری از زندگی مشترک مطلوب دست یابند. لازم است متخصصان رشته‌های پزشکی، روانشناسی، روانپزشکی، زنان و زایمان و غیره در این مرکز مستقر شوند و در هر استان حداقل یک مرکز تاسیس شود؛ البته این افراد باید از علم و امانتداری کافی برخوردار باشند.»؛

فروتن تاکید کرد: «171؛ تمام تلاش‌های انجام شده در رسانه‌ها و برگزاری کلاس‌های آموزشی نتوانسته است مانع وقوع طلاق شود.

نخستین موردی که در زمینه ازدواج مطرح می‌شود، انتخاب همسر مناسب است. این کار لازم است ولی کافی نیست؛ چرا که ابتدا باید فرد خود را به همسر مناسبی تبدیل کند و ویژگی‌های لازم برای این امر را به وجود آورد. این خلا به‌شدت در خانواده‌ها وجود دارد. از سوی دیگر زوجین باید بپذیرند که طرف مقابل نواقصی دارد و لازم است نحوه برخورد با این مساله را بیاموزد. اما زمانی که در این زمینه آموزش لازم را ندیده باشند در زندگی آنها تنش به وجود می‌آید.

فروتن درباره مشاوره پیش از طلاق اظهار کرد: «#171؛ در قانون خانواده مشاوره پیش از طلاق الزامی شده و این در حالی است که زوجین در این مرحله از همدیگر تنفر دارند و مشاوره حداقل تاثیر را بر پایداری زندگی آنها می‌گذارد. این در حالی است که لازم است مشاوره پیش از ازدواج مورد توجه بیشتری قرار گیرد و به طور برنامه‌ریزی شده اجباری شود.» مقوله ازدواج با توجه به بحث افزایش جمعیت و ارائه آمار رو به رشد طلاق، اهمیت بسیار زیادی را به خود گرفته است، تا آنجا که آیت‌الله مکارم شیرازی روز گذشته در آغاز درس خارج از فقه خود در مسجد اعظم قم، با تاکید بر اهمیت مقوله ازدواج از لزوم تشکیل سازمانی مستقل برای ساماندهی ازدواج خبر داد.

بالارفتن سن ازدواج، تغییر یافتن معیارهای تشکیل زندگی و یافتن همسر مناسب، فقدان آموزش‌های مناسب برای دختران و پسران همه و همه در آمار صعودی طلاق پر تاثیر است. آماري که مسوولان كشوري را نگران کرده و سياست افزایش جمعیت‌شان را دچار خلل می‌کند و آنها را نسبت به اینکه تا زن و مرد در رابطه‌ی سالم و آرامشگر نباشند، فرزندى تولید نخواهد شد، آگاه کرده است و آموزش‌هایی در این زمینه به راه انداخته‌اند. باشد که آموزش‌ها موثر واقع شود و فتیله طلاق را کمی پایین بکشد، تا بلکه جمعیت مورد نظر تولید شود و نگرانی‌ها رفع و رجوع شود.